

شنیده می‌شود. همین‌طور «پسر دلفینی» به عنوان آخرین انیمیشن اکران شده که با اقبال خوبی از سوی مخاطبین مواجه شده است، موقعیتی ویژه دارد. طوری که انتظار می‌رود ساخت ادامه این فیلم انیمیشن سینمایی را نیز شاهد باشیم. از میان کاراکترهای خارجی هم می‌توان به شخصیت السا و آنا در انیمیشن سینمایی «فروزن» و یا کاراکترهای «عصر یخبندان» اشاره کرد که تا امروزه به غیر از صفحه تلویزیون و پرده سینما بازار تمامی صنایع جللی از جمله اسباب بازی، گیم، پوشاک، نوش‌آفرین، کیف و کفش و... رابه خود اختصاص داده‌اند.

سیاساکتی؛ تولدی از پس مرگ زودرس

شهرام حیدریان، فیلمساز مستقل در بخشی از مقاله‌اش با عنوان «کاراکتر انیمیشن و ماندگاری در اذهان» می‌نویسد؛ سال‌ها پیش در موسسه فرهنگی خور چراغ فکری روشن شد و با همفکری مجموعه معاونت فرهنگی راهنمایی و رانندگی پلیس راهور مجموعه تیزرهای انیمیشن فرهنگ ترافیک راه‌اندازی شد. چند کاراکتر برای این مجموعه طراحی شد تا رسید به کاراکتری به نام سیاساکتی که در همان اولین قسمت با موتور زیر کامیون رفت و مرد. استقبال از این شخصیت بقدری بود که دست‌اندرکاران تولید را بر آن داشت تا دوباره این شخصیت را زنده کنند و با آن، قصه‌ها را پیش ببرند. کم‌کم به مدد پخش خوب و تکرار مرتب آن طی چند سال، این شخصیت به محبوب‌ترین کاراکتر این مجموعه بدل شد. به تدریج عروسک‌هایی نزدیک به شخصیت داداش سیا، تولید و روانه بازار شد. در واقع، با شخصیت سیاساکتی توانمندی اثرگذاری شخصیت در ذهن مخاطب انیمیشن در همگان ثابت شد. به دنبال آن، شخصیت‌های انیمیشن‌های ستاد مبارزه با مواد مخدر، پلیس فتا، وزارت بهداشت، وزارت کار و شهرداری و... توسط موسسه خور ساخته شد ولی جادویی که در کاراکتر سیاساکتی وجود داشت، آن را تا امروز در اذهان همگان تهنشین ساخته است.

واما کوزه‌گر

کوزه‌گر به شاگردان کاربلد خود گفت: اگر قبل از گذاشتن ظرف‌ها داخل کوره، با فوت کردن گرد و خاک آن را از بین نبری، تمام زحمات از بین می‌رود. همه می‌دانیم که پرورده ساخت انیمیشن، کاری زمان‌بر و طاقت‌فرسا و بسیار هزینه‌بر است، و شکست آن تقریباً غیرقابل جبران می‌نماید، پس لازم است، در همان مرحله پیش تولید و اولیه، که ساختمان اثر در حال شکل‌گیری است با حساسیت بیشتری از دارا بودن داستان کشش‌دار و کاراکترهای عمیق اطمینان حاصل شود، شخصیت‌هایی منحصری‌فردی که ریشه در واقعیت اجتماعی جامعه دارند لایه‌لایه گه‌گاهی خاص و یا ماوراگون طراحی می‌شوند، به‌سادگی می‌آیند و ماندگار می‌شوند.

حسن آبادی تهیه‌کننده انیمیشن بنیامین در مورد موفقیت‌های این اثر در مصاحبه‌ای گفت: بعد از اکران موفق «بنیامین» و شناخته شدن این انیمیشن به عنوان یکی از انیمیشن‌های پرفروش، فعالیت‌های بین‌المللی این اثر اعم از شرکت در جشنواره‌های بین‌المللی و اکران و پخش در کشورهای مختلف با همکاری گروه «عماریار» و شرکت «فیلم مارکت» آغاز شد.

انیمیشن «پسر دلفینی» در ژانر ماجراجویی در سال ۱۳۹۹ ساخته شد و یک کارتون ایرانی اکران شده در سال ۱۴۰۱ محسوب می‌شود که محمد خیراندیش بر عهده داشته است. داستان پسری کوچک است که وقتی نوزاد بود هواپیمای حمل او و خانواده اش در دریا سقوط می‌کند و او به دست یک دلفین به نام سفید و مادرش نانا نجات پیدا می‌کند. دلفین‌ها از او نگهداری می‌کنند تا بزرگ شود. او وقتی می‌فهمد انسان است به خشکی آمده تا دنبال مادرش بگردد.

پینوکیورا آدم‌کنید

سازندگان انیمیشن و پویانمایی ایرانی در طول این دهه نشان داده‌اند که با وجود عدم زیرساخت‌های موجود در ظرفیت تولیدی انیمیشن ایرانی، در حوزه فنی و اجرایی پویانمایی، می‌توانند آثاری با کیفیت و مشابه نمونه‌های موفق بین‌المللی تولید کنند، اما عمدتاً از خلق کاراکتری که بتولد پس از اتمام مجموعه به حیات خود در جامعه ادامه دهد، باز مانده‌اند. این‌طور به نظر می‌رسد که سختی کار تولید، آنها را از اصل قصه دور کرده است و آنقدر غرق در پرداخت حرفه‌ای اثر شده‌اند که اصل مطلب فراموش شده است. اگر به روش مهندسی معکوس بخواهیم عمل کنیم؛ باید ببینیم از میان انیمیشن‌های تولید شده ایرانی کدام کاراکترها در حین پخش و بعد از پایان اکران، در زندگی ما احساس می‌شوند؛ در قالب استفاده از تکیه‌کلام و گویش خاصی که در کاراکتر بوده است، یا استفاده از تمثال شخصیت در تولیدات محصولات فرهنگی و هنری، گاهی استفاده از تیپ شخصیتی کاراکترها به عنوان منبعی قابل ارجاع در شاهد مثال‌های روزانه جمعی و... وجود این موارد نشان از این دارد که کاراکتر تولد شده به بلوغی حفظه‌عاطفی و روحی از همان فوت خلق و پرداخت شخصیت‌های کارتونی مانا، نمانده است. کوزه‌گری موثر شخصیت است که مانند روحی در کالبد شخصیت دمیده می‌شود و او را از دنیای قصه‌ها به دنیای واقعی رهسپار می‌کند. از این دست، کاراکترسازی‌های موفق می‌توان به شخصیت تنه‌قمر در مجموعه «شکرستان» اشاره کرد که تولید و فروش عروسک آن نیز مورد محبوبیت و اقبال عمومی جامعه قرار گرفت و یا تکیه‌کلام‌هایی از کاراکترهای «دیرین دیرین» که از زبان مخاطبین این مجموعه

حاضر نیست با تلاش و زحمت بول دربیارد. پس از دوستی امین استفاده می‌کند و بول او را خرج می‌کند. به گفته کارگردان این اثر، «لین و اکوان» گرچه در جشنواره جویندگانه و رقابت‌جویی چک‌موفق به دریافت جایزه تشدید ملی تولدست توجه و تجلیل هیات‌داوران، شامل جان لستینوسون از کشور آمریکا و کارگردان انیمیشن «پلدا کوک فوکار» جیتندرا میشرآ تهیه‌کننده و کارگردان بیش از ۱۱۰ فیلم هندی و کلیلابوکووا مدرس دانشگاه فیلمسازی پراگ بود، به دست آورد.

انیمیشن «گولز» به کارگردانی فرزاد دلاوند و تهیه‌کنندگی شرکت تصویر گستر پلماز گاد در سال ۱۳۹۶ ساخته شد و داستان آن با اقتباس از داستان فولکلور شنگول و منگول و با محوریت آموزه‌های اخلاقی بود. این انیمیشن برای اولین بار در جشنواره فیلم برلین رونمایی شد. انیمیشن «فیلشاه» به کارگردانی هادی محمدیان و با سرمایه‌گذاری گروه هنر بویا، بنیاد سینمایی فارابی و موسسه تصویر شهر در سال ۱۳۹۶ ساخته شده است. داستان راجع به فیلی است که قرار است رئیس گله باشد. اما این فیلی برخلاف تصور همه بسیار دست و پا چلفتی است. این انیمیشن در اصل درباره صاحب‌فیل و حمله ابرهه به خانه کعبه است که در نهایت به ولادت حضرت محمد (ص) ختم می‌شود... این انیمیشن در اکران لبنان توانست به سومین فیلم پرمخاطب گیشه سینماهای لبنان و دومین انیمیشن پرمخاطب تاریخ سینمای لبنان تبدیل شود. «فیلشاه» علاوه بر لبنان در کشورهای اردن، امارات و عراق هم اکران شده است.

انیمیشن «آخرین داستان» به کارگردانی اشکان رهگذر توانست در سال ۲۰۲۰ جزو ۳۴۴ فیلم واجد شرایط برای رقابت در آکادمی اسکار قرار بگیرد. این انیمیشن که تولید آن از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ به طول انجامید، از کیفیت تصویری و داستانی جذاب برخوردار است و به همین دلیل تولد شده در جشنواره‌های خارجی حضور داشته باشد و جوایز متعددی کسب کند. کارگردان فیلم آخرین داستان، در نشست با اصحاب رسانه درباره فیلم خود گفت: این پویانمایی بلند سینمایی با توجه به داستان ضحاک در شاهنامه فر دوسی ساخته شده است و داشته‌ها و لسطورهای فرهنگی را در آن مورد توجه قرار داده‌ام.

انیمیشن «بنیامین» به کارگردانی محسن عنایتی در سال ۱۳۹۷ ساخته شد. داستان بنیامین در دوره فراغنه مصر روایت می‌شود. بنیامین پسری است که برای نجات جان مادرش از دست سربازان فرعون باید سفر پرخطری را پشت سر بگذارد. مصطفی

